

Sri Lanka (47)

8/12-99

255

KGL. NORSK AMBASSADE
COLOMBO

Telefaks: +695009
Teleks: +21340 NORAD CE
Telefon: +692263/8936/9457

FAX

DATO: 15.10..99
TIL: UDLÆNDINGESTYRELSEN, ATT: ELSE ØLLGAARD,
FAX: 0045 35 30 85 70
KOPI TIL: JUSTISDEPARTEMENTET, UTLENDINGSAVDELINGEN, ASIA II,
ATT. : RÅDGIVER KRISTIN NYSTEDT
✓ FAX 0047 22 24 95 38

Geir Aage Nærbø

UDENRIGSMINISTERIET, FLYKTNINGESEKRETARIATET, STF.4,
ATT: SWEND WÆVER / TORBEN EDSBERG
✓ FAX 0045 33 92 01 39

UTLENDINGSDIREKTORATET, JURIDISK AVDELING, C-2,
ATT: RÅDGIVER HANNE ROSSING JENSEN
✓ FAX: 0047 23 35 15 12

VÅR REF.: 99/139 - GAN
SAK: AD. SRILANKISK IMMIGRASJONSLOVGIVNING - RETUR

Det vises til telefonisk henvendelse fra Udlændingestyrelsen av 10.11.99 med spørsmål om endringer i srilankisk immigrasjonslovgivning.

Ambassaden har vært i kontakt med en høytstående tjenestemann i de lokale immigrasjonsmyndigheter. Kilden har gitt følgende informasjon som kan være av interesse i forhold til Udlændingestyrelsens henvendelse:

I.

Frem til juli 1998 var strafferammen for å være i besittelse av eller benytte forfalskede reisedokumenter i forbindelse med utreise fra Sri Lanka bøter fra 5000 rupees (ca. 550 NOK) til 50.000 rupees (5.500 NOK) ihht. til srilankisk immigrasjonslovgivning.

222
Fra 28.07.98 trådte nye bestemmelser i kraft, Immigration Act No. 42 of 28.07.98

(Amendment). Fra dette tidspunkt ble strafferammen for tilsvarende brudd på bestemmelsene endret og det ble åpnet for idømmelse av fengselsstraff fra minimum ½ til maksimum 5 år, i tillegg til bøter fra minimum 50.000 rupees (5.500 NOK) til 200.000 rupees (20.000 NOK).

De nye bestemmelsene ble også endret mht. muligheten for løslatelse mot kausjon, noe som ikke lenger er mulig. Bestemmelsene som trådte i kraft i juli 1998 gir heller ikke anledning til idømmelse av betingede dommer.

Bestemmelsene rammer ikke kun personer som reiser med falske reisedokumenter, men også personer som er delaktig i handlinger ("aiding and abetting") som er straffbare etter bestemmelsene, dvs. menneskesmuglere.

II.

I tilfelle en srilankisk borger forlater Sri Lanka ulovlig (f.eks. med falsk srilankisk reisedokument / forfalskede reisedokumenter) og oppholder seg i utlandet en periode før han/hun returnerer uten reisedokumenter (enten frivillig eller deportert etter å ha blitt nektet opphold i et annet land til Sri Lanka), vil personen innledningsvis bli holdt i varetekt hos immigrasjonsmyndighetene på Colombo International Airport (BIA).

Personen vil bli holdt tilbake inntil immigrasjonsmyndighetene anser det som stadfestet at han/hun er srilankisk borger. Normalt vil personen i slike tilfelle ta kontakt med venner eller familie som vil presentere dokumenter for immigrasjonsmyndighetene som kan godtgjøre srilankisk statsborgerskap, normalt NIC (nasjonalt identitetskort) eller fødselsattest. Når slik dokumentasjon foreligger og personen har signert en "affidavit" hvor han/hun bekrefter sitt srilankiske statsborgerskap vil han/hun bli løslatt.

I normalt tilfellet vil det ihht. til kilden ikke bli reist sak mot denne kategorien personer. Kilden viste i den forbindelse til at det ville være nesten umulig å bevise at personen hadde forlatt Sri Lanka ulovlig. Kilden påpekte imidlertid at det hadde vært noen få tilfeller hvor det hadde blitt reist sak mot srilankiske borgere hadde returnert med falske reisedokumenter.

Kilden opplyste videre at personer som returnerer til Sri Lanka uten gyldige dokumenter normalt bli overført til rutinesjekk hos CID og NIB på BIA. De vil bli forhørt om mulig

delaktighet i narkotikasmugling, terrorisme, etc. I tilfelle politiet konkluderer med at det ikke er grunnlag for mistanke blir personen løslatt.

Ihht. til kilden har både immigrasjonsmyndighetene og politiet på BIA klare instruksjoner om at enhver srilankisk borger som returnerer uten reisedokument skal gis anledning til å innreise så snart det er brakt på det rene at den returnerte er srilankisk borger.

Kilden har lovet Ambassaden statistikk over antallet personer som er siktet i medhold av immigrasjonslovgivningen for å ha vært i besittelse av eller å ha forsøkt å forlate Sri Lanka med ugyldige reisedokumenter. Kilden opplyste imidlertid at antallet saker av denne karakter i den seneste tid hadde blitt betydelig redusert. I den forbindelse viste kilden til to forhold som kunne forklare denne reduksjon; - Skjerping av strafferammer ved ovennevnte lovgivning og de nye M-serie passene som ihht. kilden vanskeligere å forfalske.

III.

De opplysninger kilden gir synes i all hovedsak å stemme overens med de erfaringer Ambassaden har gjort i forbindelse med mottak av srilankiske borgere som har blitt returnert til Sri Lanka i løpet av det siste året etter å ha blitt nektet opphold i Norge.

De fleste returnerte har ikke hatt reisedokumenter ved ankomst Sri Lanka og de fleste av dem har vært igjennom en slik kontrollprosedyre som kilden beskriver, dvs. immigrasjons- og politikontroll. Brorparten har blitt frigitt fra Immigrasjonsmyndighetene i løpet av 1 til 4 dager, mens noen få har blitt holdt tilbake lengere. De har blitt forhørt om forhold knyttet til utreise og har i flere tilfelle måttet fremskaffe dokumentasjon for sitt srilankiske statsborgerskap gjennom kontakt med utenforstående. I den sammenheng kan det nevnes at flere av de returnerte har fått anledning til å kontakte Ambassaden mens de har vært tilbakeholdt av Immigrasjonsmyndighetene. Ambassaden har også i et par tilfelle bistått de returnerte med å fremskaffe dokumentasjon.

Videre, er det i tråd med Ambassadens erfaringer at de fleste blir overført til CID for forhør/intervju. Forhøret/intervjuet hos CID på BIA har i samtlige tilfelle blitt gjennomført meget raskt. Etter at CID har gjennomført intervjuet har de fleste umiddelbart blitt fremstilt for "Magistrates Court" i Negombo eller den lokale "acting judge".

Samtlige har blitt løslatt etter fremstilling i "Magistrates Court", noen med ordre om å møte til et nytt rettsmøte i løpet av kort tid (en eller to uker etter første rettsmøte). Med et unntak har samtlige blitt løslatt også etter det oppfølgende rettsmøtet.

Over 80% av de som er returnert fra Norge i løpet av 1999 har møtt på Ambassaden etter at de er klarert fra innreise. Ambassaden har gjennomført intervjuer med samtlige av disse. Hovedvekten i intervjuene har blitt lagt på eventuelle overgrep i forbindelse med de returnertes kontakt med immigrasjonsmyndigheter, politi og rettsvesen i tilknytning til innreisen. Ambassadens inntrykk av den rettslige prosess de har vært igjennom er at de blir fremstilt for retten i Negombo under henvisning til mistanke om terrorvirksomhet (og løslatt). I perioden frem til det oppfølgende rettsmøtet antar Ambassaden at CID undersøker de opplysninger personene har gitt og om CID konkluderer med at undersøkelsene ikke gir grunn til mistanke vil den returnerte bli løslatt.

Kun i et tilfelle har en returnert fra Norge blitt varetektsfengslet etter det oppfølgende rettsmøtet. Han ble imidlertid løslatt ca. 1 uke senere.

Det er intet som indikerer at det har blitt tatt rettslige skritt mot noen av de som er returnert fra Norge fordi de har forlatt Sri Lanka på ulovlig vis. Ambassadens utlendingsattaché har erfart at enkelte av de returnerte i forbindelse med ankomst ovenfor immigrasjonsmyndighetene har opplyst at de forlot hjemlandet på ulovlig vis (falske dokumenter), uten at dette senere synes å ha medført at det har blitt tatt rettslige skritt mot dem i medhold av immigrasjonslovgivningen. I den forbindelse kan det også bemerkes at en del av de returnerte også - av eget tiltak - ovenfor myndighetene på BIA gir opplysninger knyttet til grunnlaget for deres søknader om opphold i Norge. De synes ikke å ha betenkeligheter med å opplyse eller bekrefte at de har søkt om asyl i Norge. Enkelte har sogar ovenfor immigrasjonsmyndighetene gitt uttrykk for skuffelse over at deres asylsøknader har blitt avslått av norske myndigheter under henvisning til at de har blitt trakassert og/eller vært fengslet i hjemlandet før de reiste ut.

På et punkt synes imidlertid ikke de opplysninger kilden har gitt å medføre riktighet. Det gjelder opplysningen om at samtlige som returnerer, selv om de ikke har gyldige reisedokumenter, vil bli gitt tillatelse til innreise så snart deres srilankiske statsborgerskap er brakt på det rene.

Som påpekt har mange av de til sammen 63 som er returnert fra Norge ankommet uten eller med mangelfull identitetsdokumentasjon. I en note fra den srilankiske Ambassaden i Stockholm til Utenriksdepartementet av 10.08.99 gjøres det implisitt klart at srilankiske immigrasjonsmyndigheter ikke vil tillate personer som er nektet opphold i andre land (repatrierte) innreise om de ankommer uten reisedokumenter. Innreise vil kun bli tillatt i tilfelle hvor den returnerte har temporære reisedokumenter utstedt av den srilankiske ambassaden i Stockholm. Norske myndigheter har etter mottak av noten innrettet seg etter denne og de srilankiske borgere som er returnert fra Norge etter august 1999 har hatt temporære srilankiske reisedokumenter.

IV. AMBASSADENS KOMMENTAR.

A.

Ambassadens erfaringer indikerer at den informasjon kilden har gitt om praktisering av Immigrasjonslovgivningen ovenfor personer som returnerer er korrekt. Intet tilsier at returnerte kommer under etterforskning eller risikerer siktelser i medhold av Immigration Act. Dette synes også å gjelde personer som har tilkjennegitt ovenfor herværende myndigheter at de ikke har forlatt hjemlandet på lovlig vis. Det synes imidlertid klart at Immigrasjonsmyndighetene og CID kartlegger opplysninger knyttet til ulovlig utreise.

B.

Videre peker Ambassadens erfaringer klart i retning av at det å ha søkt asyl i Norge - isolert - ikke innebærer risiko for reaksjoner eller tiltak fra herværende myndigheter.

C.

Ambassadens erfaringer er at returnerte ikke utsettes for alvorlige tiltak fra srilankiske myndigheter i forbindelse med innreisen. Det utføres en skjerpet innreisekontroll av returnerte. Dette må sees i lys av den sikkerhetssituasjon som foreligger i Sri Lanka, den kjensgjerning at mange av de returnerte ikke har hatt noen form for identifikasjonsdokumenter og antagelig at srilankiske myndigheter har vært under et visst press for å treffe tiltak mot personer som reiser ulovlig til vestlige land. Det er Ambassadens inntrykk at kontrolltiltakene generelt ikke utgjør noen alvorlig trussel mot de returnertes grunnleggende rettigheter. Enkelte har blitt frihetsberøvet for kortere tid og i 2-3 tilfelle har returnerte hevdet å ha blitt slått. I et tilfelle hvor en returnert fra Norge angivelig skulle ha blitt slått, konkluderte en lokal menneskerettighetsorganisasjon med

19/11 99 10.00 FAX 94 1 000000 NORR LAD 000000 00 00

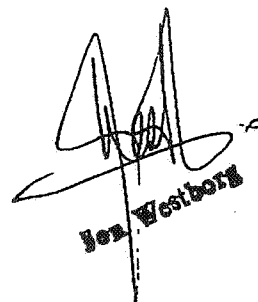
at det ikke var grunnlag "to file a Fundamental Rights Case" etter å ha møtt den returnerte.

D.

Ambassadens inntrykk er at det i første rekke er personer som i forbindelse med utreisen blir arrestert med falske reisedokumenter som risikerer tiltale og rettslig forfølgning i medhold av "Immigration Act No. 42 of 28.07.99.

Vedlegg:

Kopi av note av 10.08.99

Jon Westberg